

Hubert Rösel (Berlin)

CUM E ORGANIZATĂ SLAVISTICA ÎN REPUBLICA DEMOCRATĂ GERMANĂ

Studiul limbilor și literaturilor slave din Germania nu este o preocupare a perioadei de după război. Începuturile slavisticii urcă înapoi cu 125 de ani și poate fi socotită mai de grabă, ca o parte din moștenirea culturii germane.

Faptul că, în trecut, prea puțini germani s-au ocupat cu studiul limbilor slave constituie pentru noi o contradicție a gândirii și culturii germane. Aceasta cu atât mai mult, cu cât pe teritoriul fostului imperiu german locuiau altă dată două popoare slave: polonezii, în număr de peste două milioane și sorabii, așezați în regiunea Luzaciei de Sus și de Jos. Pe de altă parte, tocmai Prusia este aceia în care a apărut, între anii 1876 și 1929, sub conducerea și colaborarea lui Vatroslav Jagić, Aug. Leskien, Wlad. Nehring, A. N. Veselovskij, R. Trautmann, Erich Berneker ș. a., cunoscuta revistă de specialitate „Archiv für slavische Philologie”, care oglindea frământările culturale ale tuturor slavilor.

Pînă la evenimentele din 1945, slavistica germană n-a avut o sferă largă de activitate. Distinși oameni de știință au studiat și dezvoltat această disciplină, însă ei au fost profeți în deșert, căci în epoca dinainte de 1945, conducerea statului n-a ținut seamă de străduințele lor. Astfel, nu e de mirare că pe la 1930, după expresia lui Trautmann, un profesor de slavistică era „un actor fără spectatori”, iar bibliotecile se conduceau, în achiziționarea cărților, după principiul „Slavica non leguntur”. O foarte mare piedică în dezvoltarea studiilor de slavistică a fost, înainte de toate, faptul că în școlile elementare și superioare din Germania nu se predă nicio limbă slavă. De asemenea, în timpul Republicii de la Weimar predarea limbilor slave ca obiect de învățămînt a avut aceeași soartă.

În revista „Slavische Rundschau”, din decembrie 1930, Fr. W. Neumann scria că „slava veche se predă ca obiect de învățămînt numai în cîteva școli, încolo e pe cale de dispariție Acolo unde se învață e facultativă, iar în afara universității sfera aplicării practice a cunoștințelor de slavă este din păcate limi-